

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 205

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 martie 2018

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE				
51.		Decizia nr. 754 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor sintagmei „ <i>precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv</i> ”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	10–12	
260.		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
	2–3	1.489.	— Ordin al ministrului finanțelor publice privind Procedura de stabilire a schimbului de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.....	13–14
	3	1.523.	— Ordin al ministrului finanțelor publice pentru modificarea Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 2.007/2008 privind aprobarea componentei Comisiei pentru autorizarea operatorilor economici din domenii cu reglementări specifice și a Regulamentului de organizare și funcționare a acesteia, precum și a Criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de tichete, a Ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, al ministrului administrației și internelor și al președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor nr. 663/110/76/2012 pentru aprobarea componentei Comisiei de autorizare a activității de schimb valutar, precum și pentru modificarea Ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 228/2014 pentru stabilirea componentei Comisiei de autorizare a distribuitorilor pentru aparate de marcat electronice fiscale avizate tehnic.....	15
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
	4–10	7.	— Circulară privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din argint cu tema <i>150 de ani de la nașterea lui Ștefan Luchian</i>	16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

**pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016
privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor
pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea
Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență,
precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,
precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 47 din 31 august 2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 5 septembrie 2016, cu următoarele modificări:

1. **Titlul ordonanței de urgență se modifică și va avea următorul cuprins:**

**„ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
privind unele măsuri pentru buna organizare
și desfășurare a alegerilor pentru Senat
și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru
modificarea și completarea Legii nr. 208/2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,
precum și pentru organizarea și funcționarea
Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea
Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență,
precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,
precum și pentru organizarea și funcționarea
Autorității Electorale Permanente”**

2. **Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015,

cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 42, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«(2) Începând cu data de 1 aprilie a anului în care au loc alegeri parlamentare la termen și până la data expirării a 48 de ore de la data începerii perioadei electorale, alegătorii cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate se pot înscrie în Registrul electoral cu adresa din străinătate pentru scrutinul respectiv în baza unei cereri scrise, datate și semnate, cuprinzând numele, prenumele, codul numeric personal, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a documentului care dovedește reședința, eliberat de autoritățile străine, sau a pașaportului, cu menționarea statului de domiciliu, transmise prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, ori depuse la misiunea diplomatică sau oficiul consular.»

2. **La articolul 93 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei:

pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3;».

3. **La articolul 93 alineatul (2), după litera a2) se introduce o literă nouă, litera a3), cu următorul cuprins:**

«a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

pct. a3 ≥ pct. b3;».

4. **La articolul 93 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei:

pct. b = pct. b1 + pct. b2 + pct. b3;».

5. **La articolul 93 alineatul (2), după litera b2) se introduce o nouă literă, litera b3), cu următorul cuprins:**
«b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;».

6. **La articolul 95 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

«a) numărul total al alegătorilor prevăzuți în listele electorale din circumscripția electorală, cu respectarea formulei:

pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3;».

7. **La articolul 95 alineatul (2), după litera a2) se introduce o nouă literă, litera a3), cu următorul cuprins:**

«a3) numărul total al alegătorilor potrivit extrasului de pe listele electorale permanente și suplimentare, cu respectarea formulei:

pct. a3 ≥ pct. b3;».

8. **La articolul 95 alineatul (2), după litera b2) se introduce o nouă literă, litera b3), cu următorul cuprins:**
«b3) numărul total al alegătorilor care au votat prin intermediul urnei speciale;»

9. **La articolul 96 alineatul (1) litera a), după liniuța a treia se introduce o nouă liniuță, liniuța a patra, cu următorul cuprins:**

«— numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele de pe listele electorale permanente și suplimentare;».

10. **La articolul 96 alineatul (1) litera b), după liniuța a treia se introduce o nouă liniuță, liniuța a patra, cu următorul cuprins:**

«— numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele de pe listele electorale permanente și suplimentare;»”.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

FLORIN IORDACHE

București, 2 martie 2018.
Nr. 51.

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016
privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare
a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016
și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea
Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru
organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență,
precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,
precum și pentru organizarea și funcționarea
Autorității Electorale Permanente**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 2 martie 2018.
Nr. 260.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 654**

din 17 octombrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, în ansamblu, și a dispozițiilor art. 233 și art. 2331 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală și a celor ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Ion Govoreanu în Dosarul nr. 9.668/111/2011 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.019D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 6 iunie 2017, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea, și au fost consemnate în încheierea de ședință din acea dată, când, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru datele de 22 iunie 2017 și, respectiv, 13 iulie 2017. La data de 13 iulie 2017, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul dispozițiilor art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992 și art. 56 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, coroborate cu cele ale art. 395 alin. (2) teza întâi din Codul de procedură civilă, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 19 septembrie 2017. La data de 19 septembrie 2017, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 din Legea nr. 47/1992, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 5 octombrie 2017. La data de 5 octombrie 2017, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul dispozițiilor anterior menționate, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 17 octombrie 2017, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 23 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 9.668/111/2011, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421**

pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, excepție ridicată de Ion Govoreanu, cu ocazia soluționării apelurilor împotriva unei sentințe pronunțate de Tribunalul Bihor.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, deoarece prima instanță nu a procedat la o judecată completă, judecătorul care a pronunțat soluția neadministrând el însuși probe suficiente și soluționând cauza în două săptămâni de la numirea sa ca titular al completului, prin respingerea tuturor cererilor de probe și revenirea asupra întregului probatoriu încuviințat. Astfel, textul criticat nu este apt să garanteze unui inculpat dreptul la un proces echitabil, în condițiile în care instanței de apel nu i se permite să dispună rejudecarea cauzei de prima instanță în situații precum cele înveredate de autorul excepției. Calea de atac a apelului nu poate asigura o garanție a unui proces echitabil în condițiile în care instanța de apel nu poate impune primei instanțe efectuarea unor acte de cercetare judecătorească sau să dispună rejudecarea unei cauze pe temeiul nemotivării hotărârii. În continuare face referire la jurisprudența unor curți de apel, apreciind că aceasta constituie un element ce susține neconstituționalitatea dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală. În final susține că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală încalcă și dreptul la apărare, deoarece, în lipsa motivării sentinței, calea de atac nu poate fi exercitată în mod eficient, instanța de apel neputând proceda la remedierea acestor lipsuri prin a admite apelul și a dispune rejudecarea cauzei de către prima instanță.

5. În ceea ce privește dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, susține că acestea sunt neconstituționale, deoarece, prin adoptarea acestui act normativ, Guvernul s-a substituit Parlamentului, încălcând principiul separației puterilor în stat. Totodată, apreciază că, din analiza prevederilor constituționale ale art. 115, rezultă că delegarea legislativă are caracter de excepție, iar nu de regulă. Astfel, făcând referire la Decizia Curții Constituționale nr. 544 din 28 iunie 2006, susține că nu a existat o situație extraordinară care să justifice adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010. În ceea ce privește justificarea ordonanței, apreciază că în preambulul acesteia nu sunt aduse argumente care să susțină existența situației extraordinare. Caracterul extraordinar este doar afirmat, nu și demonstrat, situațiile expuse în preambulul ordonanței reflectă probleme obișnuite, de durată, lipsite de noutate, interesul general public nefiind un argument valid în acest sens.

6. Referitor la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, apreciază că dispozițiile art. XI pct. 10 și pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 determină crearea unui paralelism instituțional, în ceea ce privește competența de constatare a infracțiunilor fiscale, între Agenția Națională de Administrare Fiscală, pe de-o parte, și parchete, pe de altă parte. Or, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, de exemplu Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, că paralelismul legislativ și dubla competență decizională se constituie în motive de neconstituționalitate a reglementărilor respective.

7. În continuare, susține că dispoziția art. XI pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 este neconstituțională, deoarece alin. (1) al art. 233¹, text introdus prin art. XI pct. 11, face trimitere la art. 135 alin. (4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, articol care, în realitate, nu există.

8. Totodată, autorul excepției susține că, în domeniul penal, egalitatea armelor implică realizarea și menținerea pe parcursul întregului proces penal a echilibrului dintre inculpat, pe de-o parte, și Ministerul Public și partea civilă, pe de altă parte. În acest context, apreciază că egalitatea armelor, componentă a dreptului la un proces echitabil, este înfrântă în condițiile în care Agenția Națională de Administrare Fiscală are atât calitatea de parte civilă, cât și calitatea de organ care constată faptele ce pot constitui infracțiuni fiscale, și care colaborează cu organele de urmărire penală. Dreptul la un proces echitabil este încălcat, cu atât mai mult cu cât rezultatul verificărilor fiscale se consemnează în procese-verbale, care constituie mijloace de probă în procesul penal. Totodată, aceste procese-verbale nu constituie titluri executorii și nu pot fi atacate în vederea exercitării controlului, iar rapoartele de constatare tehnico-științifice, întocmite de organul judiciar, au la bază tocmai aceste procese-verbale întocmite de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

9. În continuare, autorul face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la noțiunea de „martor” și, în special, cu referire la noțiunea de „expert”. Arată că această din urmă noțiune include persoana chemată să exprime o opinie specializată în legătură cu anumite aspecte ale cauzei. Lipsa de neutralitate a unui expert, asociată cu locul și rolul său în procedură, poate dezechilibra situația procedurală a unei părți în raport cu cealaltă, cu încălcarea principiului egalității armelor (Hotărârea din 5 iulie 2007, pronunțată în Cauza *Sara Lind Eggertsdottir împotriva Islandei*, pct. 53); în mod similar, expertul poate ocupa o poziție dominantă în procedură și poate exercita o influență importantă asupra judecătorului (Hotărârea din 24 iulie 2003, pronunțată în Cauza *Yvon împotriva Franței*, pct. 37). Astfel, întrucât procesele-verbale/constatările tehnico-științifice efectuate de specialiști/consilieri, din dispoziția scrisă a procurorului, sunt considerate în practica Curții Constituționale drept proceduri simplificate de expertiză, li se aplică aceleași exigențe privind respectarea dreptului la un proces echitabil, egalitatea armelor, independența și imparțialitatea judecătorului.

10. De asemenea, arată că, potrivit art. 233¹ alin. (5) teza finală, text introdus prin art. XI pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010, procesele-verbale nu constituie titluri de creanță fiscală în înțelesul art. 110 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, astfel că nu pot fi atacate de inculpat, ceea ce determină încălcarea principiului egalității armelor.

11. **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, text în raport cu care revine legiuitorului competența de a stabili cazurile de nelegalitate care determină rejudecarea cauzei de prima instanță, la stabilirea acestora, legiuitorul realizând el însuși o evaluare a exigenței normei legale în raport cu dispozițiile Constituției și ale

Convenției Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cu luarea în considerare a principiilor rezultate din jurisprudența acesteia din urmă. Dispozițiile procedural penale criticate trebuie analizate prin prisma celor ale art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală, conform cărora normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuțiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părților și ale celorlalți participanți în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituției, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum și ale pactelor și tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte.

12. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, susține că nici aceasta nu este întemeiată, Codul de procedură penală reglementând suficiente garanții care corespund standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului în ceea ce privește asigurarea pentru părți a unui proces echitabil. Or, analiza acestor garanții, precum și a modului în care instanța de fond a respectat toate aceste exigențe sunt supuse controlului și cenzurii instanței de control judiciar, care, în calea de atac a apelului, poate readministra probele administrate la prima instanță și poate administra probe noi, în condițiile art. 100 din Codul de procedură penală, verificând hotărârea atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei, precum și a oricăror probe administrate în fața instanței de apel, conform art. 420 alin. (5) și (8) din același act normativ, urmând ca în final să pronunțe soluția legală și temeinică în cauză, atât în ceea ce privește latura penală, cât și în ceea ce privește latura civilă a cauzei.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** arată că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală sunt constituționale. Menținerea unei singure căi de atac, respectiv a apelului, în noua reglementare, dă expresie principiului dublului grad de jurisdicție, așa cum este prevăzut de art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Această reglementare a fost dictată de nevoia asigurării celerității procesului penal și a reducerii duratei de soluționare a cauzei penale, în condițiile în care au fost asigurate garanții suplimentare în faza de urmărire penală și la judecata în fața primei instanțe. Calea de atac a apelului, fiind una devolutivă, permite instanței de apel să readministreze probele administrate în primă instanță, dar și să administreze probe noi, instanța de apel având obligația de a verifica hotărârea primei instanțe sub toate aspectele de fapt și de drept, nu doar în privința celor invocate de apelant. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, apreciază că aceasta este neîntemeiată, rezultând, din preambulul actului normativ criticat, situația extraordinară și urgența adoptării acestui act normativ. Elementele prezentate în preambul vizează interesul general public, care determină adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unor grave consecințe.

15. **Avocatul Poporului** apreciază că, spre deosebire de reglementarea anterioară, nu se mai poate dispune rejudecarea cauzei atunci când au fost încălcate dispozițiile privind continuitatea completului de judecată, însă acceptarea unei asemenea critici ar conduce la completarea legii, ceea ce excedează controlului de constituționalitate. Astfel, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revine legiuitorului, fiind o aplicare a

dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 126 alin. (2). Ca atare, prevederile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală reprezintă opțiunea legiuitorului, în acord cu politica penală a statului, necontravenind dispozițiilor constituționale și celor europene invocate. În ceea ce privește dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, precizează că acestea au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, punctul de vedere al Avocatului Poporului fiind reținut în Decizia nr. 271 din 22 martie 2012, în sensul constituționalității acestora.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. În ceea ce privește **obiectul excepției de neconstituționalitate**, Curtea observă că, potrivit notelor scrise ale autorului excepției, acesta a ridicat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în ansamblu, și a dispozițiilor art. XI pct. 10 și pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în special. Ca urmare a ridicării excepției, Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a reținut, în considerentele încheierii din data de 23 mai 2016, că autorul excepției critică atât dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în ansamblu, cât și dispozițiile art. XI pct. 10 și pct. 11 din acest act normativ, în special. Totodată, analizând condiția legăturii cu soluționarea cauzei, instanța precizează că „procesele-verbale de constatare încheiate de către consilierii ANAF — DGFP Bihor se regăsesc printre mijloacele de probă administrate în cauză, fiind avute în vedere de acuzare, mijloace de probă a căror legalitate nu a fost înlăturată anterior în cauză”. Or, dispozițiile art. XI pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 se referă la faptul că procesul-verbal întocmit de organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală constituie mijloc de probă în condițiile art. 214 din Codul de procedură penală, iar dispozițiile art. XI pct. 11 din același act normativ se referă la colaborarea cu organele de urmărire penală. Cu toate acestea, prin dispozitivul aceleiași încheieri, instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională doar cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală și a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 în ansamblul său, fără a se pronunța în vreun fel asupra excepției de neconstituționalitate privind dispozițiile art. XI pct. 10 și pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010.

19. În acest context, Curtea reține că, în jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 1.227 din 20 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 17 din 10 ianuarie 2012, Decizia nr. 122 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 27 mai 2014 și Decizia nr. 744 din 3 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 4 februarie 2016, a statuat că, în cazul în care instanța de judecată sesizează instanța de contencios constituțional cu excepția de neconstituționalitate a anumitor dispoziții din legi sau ordonanțe fără a se pronunța asupra altora, criticate în cadrul aceleiași

excepții de neconstituționalitate, instanța de contencios constituțional va analiza excepția de neconstituționalitate astfel cum aceasta a fost ridicată de autorul său. Doar în ipoteza în care instanța judecătorească, prin dispozitivul hotărârii, consideră excepția referitoare la una sau unele dintre dispozițiile legale criticate ca fiind inadmisibilă, contrară prevederilor art. 29 alin. (1), (2) sau (3) din Legea nr. 47/1992, și respinge cererea de sesizare cu această motivare, Curtea Constituțională nu se va pronunța cu privire la această excepție. În această împrejurare, autorul are, potrivit art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, posibilitatea atacării cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare, a soluției de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate.

20. Față de cele expuse, având în vedere și notele scrise ale autorului excepției, Curtea apreciază că dispozitivul încheierii de sesizare trebuia să se refere la dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură, la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în ansamblu, și la dispozițiile art. XI pct. 10 și pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în special.

21. În continuare, Curtea observă că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală au fost modificate prin art. II pct. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016, în sensul introducerii unor noi cazuri în care instanța, admitând apelul, dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată, și anume atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau asupra acțiunii civile. Având în vedere că dispozițiile art. 421 din Codul de procedură penală sunt norme de drept procedural de imediată aplicare și că momentul sesizării Curții Constituționale coincide cu cel al intrării în vigoare a dispozițiilor modificatoare, fără ca în acel moment să fi fost pronunțată o hotărâre definitivă în calea de atac a apelului, Curtea apreciază că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016.

22. În ceea ce privește Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, Curtea reține că aceasta a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 23 iunie 2010. În continuare, Curtea observă că dispozițiile art. XI pct. 10, criticate de autorul excepției, se referă la modificarea dispozițiilor art. 233 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior, dispozițiile art. 233 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală au fost modificate prin art. 67 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. În ceea ce privește dispozițiile art. XI pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010, Curtea observă că acestea se referă la introducerea, în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, a unui nou articol, articolul 233¹ cu denumirea marginală „Colaborarea cu organele de urmărire penală”. Așa fiind, având în vedere că dispozițiile art. XI pct. 10 și pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 se referă la conținutul dispozițiilor art. 233 și art. 233¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, iar criticile de neconstituționalitate se referă la conținutul normativ al acestora, Curtea constată că acestea din urmă sunt, în realitate, dispozițiile criticate de autorul excepției de neconstituționalitate.

23. În continuare, Curtea constată că, în urma intrării în vigoare a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, potrivit art. 354 lit. a) din acest act normativ, Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală a fost abrogată. În prezent, dispozițiile referitoare la constatarea faptelor ce pot constitui infracțiuni se regăsesc la art. 349 din Legea nr. 207/2015, iar cele referitoare la colaborarea cu organele de urmărire penală se regăsesc la art. 350 din același act normativ. Cu toate acestea, Curtea reține că prin notele scrise ale autorului excepției se menționează că a fost trimis în judecată prin rechizitoriul emis în data de 29 iulie 2011, anterior modificărilor survenite prin Legea nr. 255/2013, iar potrivit încheierii de sesizare, instanța consideră aplicabilă speței Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010.

24. Astfel, având în vedere cele expuse anterior, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin art. 11 pct. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, în ansamblul său, precum și dispozițiile art. 233 și art. 233¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală: „*Instanța, judecând apelul, pronunță una dintre următoarele soluții: [...]*”

2. *admite apelul și: [...] b) desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată se dispune și atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau asupra acțiunii civile ori când există vreunul dintre cazurile de nulitate absolută, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă.”;*

— Art. 233 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003: „*Constatarea faptelor ce pot constitui infracțiuni în condițiile art. 296¹ din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, este de competența organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Procesul-verbal întocmit constituie mijloc de probă în condițiile art. 214 din Codul de procedură penală.”*

— Art. 233¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003: „*(1) În situația în care sunt date sau indicii temeinice cu privire la pregătirea sau săvârșirea unor infracțiuni ce vizează bunuri prevăzute la art. 135 alin. (4) din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, ce intră în sfera de aplicare a accizei, organele de urmărire penală pot efectua activități de constatare, cercetare și conservare de probe.*

(2) În situația prevăzută la alin. (1) organele de urmărire penală solicită de îndată organelor cu atribuții de control din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuarea de verificări fiscale conform obiectivelor stabilite.

(3) La solicitarea organelor de urmărire penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unei situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, personalul desemnat din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuează verificări fiscale.

(4) În cazuri temeinic justificate, după începerea urmăririi penale, cu avizul procurorului, poate fi solicitată Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuarea de verificări fiscale, conform obiectivelor stabilite.

(5) Rezultatul verificărilor prevăzute la alin. (2)—(4) se consemnează în procese-verbale, care constituie mijloace de probă. Procesele-verbale nu constituie titlu de creanță fiscală în înțelesul art. 110.”

25. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept, art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, art. 1 alin. (5) potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) potrivit cărora părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și art. 24 referitor la dreptul la apărare. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, Curtea observă că împotriva Sentinței penale nr. 134 din 31 august 2015, pronunțate de Tribunalul Bihor — Secția penală, a fost formulată calea de atac a apelului, unul dintre motivele care stau la baza acestuia fiind acela al nemotivării hotărârii pronunțate în primă instanță. Soluționând apelul, Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a pronunțat Decizia penală nr. 917/A/2016 din 23 decembrie 2016. În ceea ce privește motivul de apel referitor la nemotivarea hotărârii de către instanța de fond, Curtea de Apel Oradea a reținut următoarele: „*în privința criticii vizând nemotivarea hotărârii, aceasta este nefondată, critica invocată — constând în nemotivarea hotărârii — fiind contrazisă de considerentele hotărârii apelate, din simpla lecturare a acesteia rezultând contrariul”.*

27. Având în vedere aceste aspecte, Curtea apreciază că autorul excepției pune în discuție o problemă ipotetică, ce nu are legătură cu soluționarea cauzei, de vreme ce instanța de apel a constatat că nu este întemeiat motivul de apel referitor la nemotivarea hotărârii instanței de fond. Or, în aceste condiții, chiar în ipoteza admiterii excepției de neconstituționalitate, decizia Curții Constituționale nu ar putea avea niciun efect concret asupra cauzei deja soluționate. Așadar, Curtea apreciază că dispozițiile art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală nu au legătură cu soluționarea cauzei în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel încât excepția de neconstituționalitate formulată este inadmisibilă (în același sens, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 756 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 11 februarie 2015, paragraful 19).

28. În ceea ce privește critica potrivit căreia alin. (1) al art. 233¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, text introdus prin art. XI pct. 11, face trimitere la art. 135 alin. (4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, alineat care, în realitate, nu există, Curtea reține că art. 135 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu denumirea marginală „Faptul generator și exigibilitatea — cazuri speciale”, conținea, în varianta inițială, un număr de 6 alineate. Alin. 4 al acestui articol avea următorul cuprins: „*Pentru livrările de bunuri și prestările de servicii care se efectuează continuu, dând loc la decontări sau plăți succesive — energie electrică și termică, gaze naturale, apă, servicii telefonice și altele similare —, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată intervine la data întocmirii documentelor prin care furnizorii/prestatorii au stabilit*

cantitățile livrate și serviciile prestate, dar nu mai târziu de finele lunii următoare celei în care s-a efectuat livrarea/prestarea”.

29. Prin art. I pct. 99 din Legea nr. 343/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 1 august 2006, dispozițiile art. 135 din Codul fiscal au fost modificate, noua reglementare conținând doar două alineate, cu următorul cuprins: „(1) *În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri, faptul generator intervine la data la care ar interveni faptul generator pentru livrări de bunuri similare, în statul membru în care se face achiziția.*

(2) *În cazul unei achiziții intracomunitare de bunuri, exigibilitatea taxei intervine la data la care este emisă factura către persoana care efectuează achiziția, pentru întreaga contravaloare a livrării de bunuri, dar nu mai târziu de a cincisprezecea zi a lunii următoare celei în care a intervenit faptul generator”.*

30. Potrivit art. V alin. (1) din Legea nr. 343/2006, prevederile art. I se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2007, cu excepția cazurilor când se specifică altfel.

31. Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 106/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 18 octombrie 2007, au fost aduse modificări Codului fiscal. Astfel, prin art. I pct. 45 au fost modificate dispozițiile alin. (2) al art. 135 din Codul fiscal, iar prin art. I pct. 46, la articolul 135, după alin. (2) s-a introdus un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) *Prin excepție de la prevederile alin. (2), exigibilitatea taxei intervine la data emiterii facturii prevăzute în legislația altui stat membru la articolul echivalent art. 155 alin. (1), dacă aceasta este emisă înainte de cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a intervenit faptul generator”.* Potrivit art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 106/2007, aceasta a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2008, fiind aprobată prin Legea nr. 61/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 6 aprilie 2010.

32. Ulterior, prin art. I pct. 64 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 891 din 30 decembrie 2010, au fost modificate dispozițiile alin. (3) al art. 135 din Codul fiscal. Alin. (3) modificat avea următorul conținut: „(3) *Prin excepție de la prevederile alin. (2), exigibilitatea taxei intervine la data emiterii facturii prevăzute în legislația altui stat membru la articolul echivalent art. 155 alin. (1) sau, după caz, la data emiterii autofacturii prevăzute la art. 155 alin. (4), dacă factura sau autofactura este emisă înainte de cea de-a 15-a zi a lunii următoare celei în care a intervenit faptul generator”.* Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010 a fost aprobată cu modificări prin Legea nr. 303/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709 din 19 noiembrie 2013. Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal a fost abrogată prin art. 502 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015. Potrivit art. 501, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2016, cu excepția cazului în care în cod se prevede altfel.

33. Din expunerea precedentă, Curtea observă că art. 135 din Codul fiscal a avut un număr de 6 alineate de la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data intrării în vigoare a modificărilor aduse acestuia prin Legea nr. 343/2006, adică în perioada 23 decembrie 2003—1 ianuarie 2007. Între 1 ianuarie 2007 și 1 ianuarie 2008 (data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2007), art. 135 din Codul fiscal a avut un număr de 2 alineate. Între 1 ianuarie 2008 și 1 ianuarie 2016 (data ieșirii din vigoare a Legii nr. 571/2003), art. 135 din Codul fiscal a avut un număr de 3 alineate.

34. În continuare, Curtea observă că art. XI pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 a intrat în vigoare, potrivit art. XXI din același act normativ, la data publicării ordonanței în Monitorul Oficial al României, Partea I, adică 23 iunie 2010. Corelând această dată cu modificările suferite de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, Curtea reține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 a introdus un nou articol în cadrul Codului de procedură fiscală, articol care, în cuprinsul său, face trimitere la un text care nu mai este în vigoare, fiind abrogat. Astfel, se observă că, la data de 23 iunie 2010, dispozițiile art. 233¹ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, introduse prin art. XI pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010, făceau referire la art. 135 alin. (4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, acest din urmă text nemaifiind în vigoare.

35. Totodată, Curtea constată că, prin Adresa înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 7.571 din 27 iunie 2017, Consiliul Legislativ a învederat că, la data de 23 iunie 2010, dispozițiile art. 135 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal conțineau un număr de trei alineate.

36. Având în vedere aceste aspecte, Curtea reține că o normă juridică acționează în timp din momentul intrării ei în vigoare și până în momentul ieșirii sale din vigoare (Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011). Astfel, în privința acțiunii în timp a unei norme juridice, apar ca fiind importante trei momente, și anume intrarea în vigoare a normei, acțiunea normei și ieșirea acesteia din vigoare. Referitor la intrarea în vigoare, art. 78 din Constituție și art. 12 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative dispun că legile intră în vigoare la 3 zile de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau la o dată ulterioară prevăzută în textul lor.

37. După intrarea normei în vigoare, aceasta capătă un caracter activ, făcând parte din fondul activ al legislației. Caracterul obligatoriu al acesteia se impune față de toate persoanele, fiindu-le opozabilă. După intrarea în vigoare a unui act normativ, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, unul dintre acestea fiind abrogarea. Acest moment aduce în prim-plan ideea limitelor în timp ale acțiunii normelor de drept. Astfel, abrogarea reprezintă cauza de încetare a acțiunii normei de drept datorată intrării în vigoare a unei norme noi (*actus contrarius*).

38. Curtea constată că, potrivit art. 64 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 24/2000, abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv. Aceasta semnifică, de regulă, că, odată abrogat, actul normativ respectiv nu își va mai putea produce efectele. Curtea reține că, prin abrogare, sunt scoase din sistemul legislației acele reglementări juridice care încetează să se mai aplice, din cauza faptului că ele nu mai sunt necesare sau că în locul lor apar noi norme juridice, cu un conținut diferit față de cele anterioare. Astfel, ca urmare a abrogării, dispoziția respectivă trece în fondul pasiv al legislației.

39. În continuare, Curtea reține că trimiterea la alte acte normative reprezintă un procedeu legislativ permis de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Astfel, potrivit art. 50 alin. (1) din acest act normativ, „*În cazul în care o normă este complementară altei norme, pentru evitarea repetării în text a acelei norme se va face trimitere la articolul, respectiv la actul normativ care o conține*”.

40. Cu toate acestea, deși trimiterea la alte acte normative este un procedeu legislativ permis, aceasta nu poate viza o normă abrogată. Un argument în acest sens îl reprezintă dispozițiile art. 50 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 care dispun că „*La modificarea, completarea și abrogarea dispoziției la care*

s-a făcut trimitere, în actul de modificare, completare sau abrogare trebuie avută în vedere situația juridică a normei de trimitere". Aceasta semnifică faptul că, la momentul recurgerii la procedeu legislativ al trimiterii la alte acte normative, norma la care se face trimitere trebuie să fie o normă în vigoare, aparținând fondului activ al legislației. Curtea constată că a considera altfel ar însemna că prin intermediul normei de trimitere să poată fi repusă în vigoare norma abrogată, la care se face trimitere. Or, potrivit art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv, singura excepție permisă fiind aceea referitoare la abrogarea prin dispoziții cuprinse în ordonanțe ale Guvernului, care au fost respinse ulterior, prin lege, de către Parlament. Numai în acest caz norma astfel abrogată (printr-o ordonanță a Guvernului) va fi repusă în vigoare (prin legea de respingere a ordonanței).

41. Prin Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, Curtea a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

42. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că prin adoptarea unei norme care face trimitere la o dispoziție legală care nu mai este în vigoare se încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție referitor la claritatea și previzibilitatea actelor normative. Pentru aceste motive, Curtea urmează să admită excepția de neconstituționalitate și să constate că dispozițiile art. 233¹ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale.

43. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010, în ansamblu, Curtea observă că, prin Decizia nr. 271 din 22 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 16 mai 2012 și Decizia nr. 71 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 16 iunie 2017, a constatat existența situației extraordinare în cazul adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010. Cu acele prilejuri, Curtea a constatat că actul normativ supus examinării a fost adoptat în temeiul delegării legislative constituționale, respectiv art. 115 alin. (4), iar Guvernul, în virtutea acestor prevederi constituționale, arată care a fost scopul adoptării acestei ordonanțe de urgență, astfel cum reiese atât din preambulul acestui act normativ, cât și din expunerea de motive ce însoțește proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, motivând situația extraordinară și urgența care au impus adoptarea acesteia. Astfel, se arată că adoptarea acestui act normativ este făcută având în vedere: necesitatea combaterii în regim de maximă urgență a fraudei fiscale în domeniul TVA pentru livrările de: cereale, plante tehnice, legume, fructe, carne, zahăr, făină, pâine și produse de panificație; necesitatea stabilirii unor standarde minime comune pentru înregistrarea și scoaterea din evidență a persoanelor impozabile care efectuează operațiuni de comerț intracomunitar, în special achiziții intracomunitare de bunuri, în vederea diminuării evaziunii fiscale în domeniul TVA; asigurarea unei mai bune monitorizări a operatorilor economici care desfășoară operațiuni cu produse accizabile, respectiv produse energetice, alcool și băuturi alcoolice și tutun prelucrat, în vederea accelerării încasării accizelor la bugetul de stat și a diminuării evaziunii fiscale în domeniu; întărirea supravegherii

și controlului vamal al activității de introducere și comercializare a mărfurilor în regim duty-free; instituirea unor pârghii care să conducă la creșterea gradului de colectare a veniturilor bugetare.

44. Ca atare, Curtea a constatat că elementele prezentate în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 vizează interesul general public, care determină adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public. Așa fiind, Curtea a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 nu contravin prevederilor constituționale ale art. 115 alin. (4).

45. Neintervenind elemente noi care să determine modificarea acestei jurisprudențe, Curtea apreciază că soluția adoptată în aceste decizii, precum și considerentele acestora cu privire la constituționalitatea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 sunt valabile și în cauza de față, excepția de neconstituționalitate fiind neîntemeiată.

46. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 233 și ale art. 233¹ alin. (2)—(5) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, Curtea reține că, potrivit art. 32 alin. (1) din același act normativ, organele fiscale aveau competență generală privind administrarea creanțelor fiscale, exercitarea controlului și emiterea normelor de aplicare a prevederilor legale în materie fiscală. Organele fiscale erau reprezentate, potrivit art. 17 alin. (5) din ordonanță, de către Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate acesteia, precum și compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale.

47. Având în vedere competențele acestui organ de specialitate, legiuitorul a instituit modalitățile de colaborare ale acestuia cu organele de urmărire penală. Astfel, pe de-o parte, s-a instituit obligația organului fiscal de a sesiza organul de urmărire penală, în cazul în care, în activitatea lor, descoperă indicii privind săvârșirea unei infracțiuni (art. 233 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală), iar pe de altă parte, simetric, se reglementează posibilitatea obținerii de către organele de urmărire penală a concursului organelor fiscale, la inițiativa celor dintâi (art. 233¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală).

48. Curtea observă că, potrivit art. 90 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968, sunt mijloace de probă procesele-verbale și actele de constatare încheiate de alte organe, dacă legea prevede aceasta. În acest context, Curtea reține că dispozițiile art. 214 alin. 1 lit. a) din Codul de procedură penală din 1968 atribuia calitatea de organ constator organelor inspecțiilor de stat, altor organe de stat, precum și unităților la care se referă art. 145 din Codul penal, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii. Astfel, actele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, întocmite potrivit dispozițiilor de lege criticate, reprezintă acte procedurale întocmite în exercitarea competenței stabilite de lege și în conformitate cu normele speciale aplicabile în materie, iar folosirea lor ca mijloace de probă în cadrul procesului penal se realizează cu respectarea tuturor garanțiilor prevăzute de lege, instanța de judecată fundamentând soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea și aprecierea tuturor probelor (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 1.045 din 11 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 74 din 5 februarie 2013).

49. Prin Decizia nr. 1.045 din 11 decembrie 2012, precitată, Curtea a reținut, de asemenea, că în procesul deliberării, judecătorul verifică și evaluează materialul probator și își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea și aprecierea probelor, și nu prin raportarea exclusivă la procesele-verbale și actele de constatare întocmite de alte organe, cu competență specială. Așadar, judecata se desfășoară de către o instanță independentă și

imparțială, în condiții de publicitate, oralitate și contradictorialitate, iar judecătorul își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat, verificând, evaluând și coroborând probele, astfel că informațiile culese imediat după săvârșirea faptei reclamate, în măsura obținerii lor legale, nu pot crea în mod concret riscul unui abuz de procedură.

50. În ceea ce privește critica potrivit căreia imposibilitatea atacării în contencios administrativ-fiscal a proceselor-verbale întocmite potrivit dispozițiilor criticate încalcă prevederile Legii fundamentale, Curtea, prin Decizia nr. 758 din 5 noiembrie 2015,

52. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 421 pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 107 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată de Ion Govoreanu în Dosarul nr. 9.668/111/2011 al Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori.

2. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 233¹ alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, în ansamblul său, precum și ale art. 233 și art. 233¹ alin. (2)—(5) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 754

din 23 noiembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor sintagmei „precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Asociația de proprietari nr. 35 din Tulcea în Dosarul nr. 575/88/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.076D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 372 din 30 mai 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 572 din 29 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 575/88/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Asociația de proprietari nr. 35 din Tulcea într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii privind obligarea la plata unor sume de bani, reprezentând contravaloarea energiei termice furnizate, majorări de întârziere și cheltuieli de judecată.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că prevederile legale criticate încalcă principiul constituțional al accesului liber la justiție, prin restricționarea utilizării căii de atac a recursului, în funcție de valoarea pecuniară a obiectului litigiului.** De asemenea, se mai arată că textul de lege criticat creează o inegalitate între justițiabili, în funcție de momentul în care au recurs la calea de atac a recursului, respectiv înainte sau după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2015 pentru prorogarea unor termene prevăzute de Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă. Prin acest act normativ au fost modificate prevederile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, în sensul criticat de autorul excepției, respectiv în sensul aplicării prevederilor legale criticate și proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2016 și până la data de 31 decembrie 2016 inclusiv.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere faptul că prevederile legale criticate se circumscriu domeniului de reglementare a procedurii de judecată, care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, este atribuit exclusiv al legiuitorului. Or, așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională în jurisprudența sa, accesul liber la justiție nu presupune, în toate cazurile, accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac prevăzute de lege, deoarece competența și procedura de judecată sunt stabilite de legiuitor, care poate institui reguli speciale de procedură, atât timp cât asigură posibilitatea de a ajunge în fața instanțelor judecătorești în condiții de egalitate. Mai mult, instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, nu contravine principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, cât timp se asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor.

7. Înalta Curte mai apreciază că statele nu sunt obligate să creeze căi de atac, cu excepția celui de-al doilea grad de jurisdicție în materie penală. Astfel, numai în măsura în care sunt create căi de atac, există o obligație convențională a statelor de a asigura respectarea exigențelor unui proces echitabil în cadrul acestor căi de atac. Invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 73 din 4 iunie 1996. Se mai apreciază că textul de lege criticat instituie procedura de filtrare a recursului, exclusiv la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție,

reprezentând modalitatea prin care legiuitorul român a înțeles să transpună în legislația națională exigențele impuse de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Anterior exercitării căii de atac extraordinare a recursului, părțile au parcurs etapa judecătii în prima instanță și etapa apelului, care nu au fost supuse unei analize a admisibilității în principiu a cererii, astfel încât instituirea unei anumite limitări la nivelul căii de atac a recursului în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție nu poate fi considerată ca aducând atingere dreptului părții de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și intereselor sale legitime. Invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, potrivit actului de sesizare, îl reprezintă prevederile art. XVIII din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013. Analizând actul de sesizare, Curtea reține că acțiunea dedusă soluționării instanței de judecată are ca obiect pretenții bănești în sumă de 522 957,36 lei, astfel încât este o acțiune evaluabilă în bani în valoare de până la 1.000.000 lei, prin urmare în cauză sunt incidente prevederile art. XVIII alin. (2) sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*” din Legea nr. 2/2013. Curtea urmează să se pronunțe asupra acestor din urmă dispoziții legale, potrivit cărora: „(2) *În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv. De asemenea, în aceste procese nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.*”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (2) referitoare la neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi și art. 21 alin. (1) și (2) referitoare la accesul liber la justiție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor sintagmei „*precum și în alte cereri evaluabile în bani*”

în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, reținem că, prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, este neconstituțională.

15. În esență, Curtea a reținut că, din moment ce legiuitorul a reglementat calea de atac a recursului, acesta trebuie să asigure egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea acestei căi de atac, chiar dacă este una extraordinară. Legiuitorul poate institui un tratament juridic diferit pentru exercitarea căii de atac a recursului, reglementând anumite situații în care nu se poate formula recurs, însă acest tratament juridic diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice în mod obiectiv și rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție. În consecință, legiuitorul nu are îndreptățirea constituțională de a bloca, în funcție de valoarea pretenției deduse judecătii, accesul la calea de atac a recursului, deoarece pune *ab initio* cetățenii într-o situație diferită, fără a avea o justificare obiectivă și rezonabilă, contrar art. 16 alin. (1) din Constituție. Prin impunerea unui prag valoric al cererii pentru accesul la calea de atac a recursului, legiuitorul nu asigură egalitatea juridică a cetățenilor în accesul la această cale extraordinară de atac, parte componentă a dreptului la un proces echitabil. Prin urmare, sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, contravine, pe lângă dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție, și celor ale art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală.

16. Prin decizia menționată, Curtea a mai arătat că recursul este parte a mecanismului pus la îndemâna instanței supreme de a realiza interpretarea și aplicarea unitară a legii, rol consacrat de art. 126 alin. (3) din Constituție, precum și a garanțiilor dreptului la un proces echitabil, în sensul că cetățeanul trebuie să fie încredințat de faptul că i s-a aplicat corect legea la judecata în fond și că au fost respectate normele de ordine publică referitoare la compunerea instanței sau competența instanței, alte reguli de procedură apreciate ca fiind

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Asociația de proprietari nr. 35 din Tulcea în Dosarul nr. 575/88/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 noiembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind Procedura de stabilire a schimbului de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară

În temeiul prevederilor art. 160 alin. (8) lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere avizul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară comunicat prin Adresa nr. 32.896 din 8.01.2018, precum și avizul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România comunicat prin Adresa nr. 7.872/2017 din 10.01.2018,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura de stabilire a schimbului de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Prelucrările de date cu caracter personal efectuate potrivit scopului prevăzut la art. 1 se fac cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În accepțiunea art. 3 lit. e) din Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională de Administrare Fiscală este operator de date cu caracter personal pentru prelucrările efectuate în baza schimbului de informații cu

Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară care face obiectul procedurii prevăzute la art. 1.

Art. 3. — Direcția generală de informații fiscale și Direcția generală de reglementare a colectării creanțelor bugetare, împreună cu Centrul Național pentru Informații Financiare, vor asigura gestionarea datelor și informațiilor obținute de la Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și de la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară potrivit prezentului ordin.

Art. 4. — Direcțiile de specialitate din cadrul aparatului central al Agenției Naționale de Administrare Fiscală vor lua măsuri pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 19 februarie 2018.
Nr. 1.489.

ANEXĂ

PROCEDURĂ

de stabilire a schimbului de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară

Art. 1. — Prezenta procedură reglementează:

a) solicitarea de către notarul public a certificatului de atestare fiscală în cazul în care se dezbate succesiunea unei persoane fizice decedate, precum și transmiterea de către organul fiscal central a certificatului de atestare fiscală;

b) transmiterea de către notarul public a copiei certificatului de moștenitor sau, după caz, a certificatului de moștenitor suplimentar, a certificatului de legatar sau a certificatului de vacanță succesorală, în cazul în care în masa succesorală nu sunt cuprinse bunuri imobile, dar sunt cuprinse obligații fiscale restante și alte creanțe bugetare;

c) transmiterea de către oficiul de cadastru și publicitate imobiliară, care are în subordine biroul de cadastru și publicitate imobiliară care a dispus înscrierea bunului în cartea funciară, a copiei certificatului de moștenitor sau, după caz, a certificatului

de moștenitor suplimentar, a certificatului de legatar sau a certificatului de vacanță succesorală, împreună cu încheierea de intabulare a acestuia, în cazul în care în masa succesorală sunt cuprinse bunuri imobile, precum și obligații fiscale restante și alte creanțe bugetare;

d) solicitarea de către organul fiscal central a informațiilor din registrele naționale notariale și transmiterea acestora de către Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale din cadrul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, denumit în continuare *CNARNN — Infonot*.

Art. 2. — În vederea transmiterii informațiilor, Uniunea Națională a Notarilor Publici din România și oficiile de cadastru și publicitate imobiliară din subordinea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară se înscriu în sistemul informatic PatrimVen, potrivit Ordinului ministrului finanțelor

publice nr. 2.632/2016 pentru dezvoltarea serviciilor Ministerului Finanțelor Publice puse la dispoziția autorităților și instituțiilor publice prin sistemul informatic propriu.

Art. 3. — Datele și informațiile furnizate de părți, conform prezentei proceduri, sunt confidențiale, se utilizează și se păstrează conform prevederilor legale și normelor legale în vigoare.

Art. 4. — (1) Ori de câte ori se dezbate succesiunea unei persoane fizice decedate, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 160 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul de procedură fiscală*, notarul public transmite o solicitare CNARNN — Infonot în scopul obținerii certificatului de atestare fiscală.

(2) Solicitarea certificatului de atestare fiscală, denumit în continuare *CAF*, și emiterea acestuia se realizează prin mijloace electronice de comunicare.

(3) Modelul formularului certificat de atestare fiscală este prevăzut în anexa nr. 2 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.654/2015 privind aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora.

(4) Pentru solicitarea *CAF*-ului, persoana desemnată în acest scop din cadrul CNARNN — Infonot, denumită în continuare *expeditor*, accesează platforma PatrimVen la adresa web <https://epatrim.fiscnet.ro/> și descarcă formularul și completează informațiile, astfel cum sunt solicitate de aplicația informatică, completând următoarele informații:

A. Datele de identificare ale solicitantului:

a) Id solicitare;

b) Codul de identificare fiscală al Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România;

c) Denumirea „Uniunea Națională a Notarilor Publici din România”;

d) Tip de document — alege *CAF*;

e) Nr. operator de date cu caracter personal.

B. Datele de identificare ale contribuabilului pentru care se dorește *CAF*:

a) Nume și prenume;

b) Codul de identificare fiscală potrivit dispozițiilor art. 82 din Codul de procedură fiscală;

c) Se bifează căsuțele, dacă este cazul;

d) Motivul solicitării.

C. Datele de identificare ale expeditorului:

a) Nume;

b) Prenume;

c) Funcție.

(5) Formularul prevăzut la alin. (4) se validează și se semnează electronic cu certificat, conform Procedurii privind aprobarea accesului la serviciile disponibile în cadrul sistemului informatic PatrimVen, prevăzută în anexa nr. 2 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.632/2016.

(6) Informațiile completate în formularul prevăzut la alin. (4) sunt direcționate automat prin sistemul informatic către organul fiscal competent.

Art. 5. — (1) În baza cererii primite pe această cale, organul fiscal eliberează *CAF* conform dispozițiilor Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.654/2015 și transpune *CAF*-ul, fără semnătură și ștampilă, într-un fișier electronic de tip pdf. Fișierul tip pdf se afișează în platforma PatrimVen, secțiunea „Mesaje”, și este disponibil o perioadă de 60 de zile.

(2) După primirea solicitărilor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare *A.N.A.F.*, comunică *CAF* în termen de maximum 3 zile lucrătoare, potrivit dispozițiilor art. 158 alin. (5) din Codul de procedură fiscală.

(3) *CAF*-ul comunicat de *A.N.A.F.* prin platforma PatrimVen se semnează de către Ministerul Finanțelor Publice cu semnătura electronică extinsă bazată pe un certificat calificat obținut de Ministerul Finanțelor Publice în condițiile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, și ale Regulamentului (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE.

Art. 6. — (1) Utilizatorii platformei din cadrul CNARNN — Infonot au obligația să descarce mesajele ce conțin *CAF*-ul în format electronic și să le distribuie notarilor publici, conform solicitărilor făcute de aceștia.

(2) În situația în care apar incidente în funcționarea sistemului informatic, persoana care le-a sesizat anunță imediat Centrul Național pentru Informații Financiare prin formularul de contact disponibil la adresa web <https://www.anaf.ro/asistpublic/>.

Art. 7. — (1) După încheierea procedurii succesoriale, în cazul în care în masa succesorală sunt cuprinse obligații fiscale restante și alte creanțe bugetare și nu sunt cuprinse bunuri imobile, notarul public trebuie să transmită CNARNN — Infonot o copie a certificatului de moștenitor sau, după caz, a certificatului de moștenitor suplimentar, a certificatului de legatar sau a certificatului de vacanță succesorală.

(2) În termen de 30 de zile de la încheierea procedurii succesoriale, CNARNN — Infonot transmite copia certificatului de moștenitor sau, după caz, a certificatului de moștenitor suplimentar, a certificatului de legatar sau a certificatului de vacanță succesorală către *A.N.A.F.* prin mijloace electronice de comunicare.

(3) Certificatul de moștenitor sau, după caz, certificatul de moștenitor suplimentar, certificatul de legatar sau certificatul de vacanță succesorală se transmite în format electronic, scanat sub forma unui fișier tip pdf.

Art. 8. — (1) *A.N.A.F.* poate solicita CNARNN — Infonot informații din registrele naționale notariale, în cazurile prevăzute de lege și cu respectarea condițiilor prevăzute de aceasta.

(2) După primirea solicitării, CNARNN — Infonot transmite informațiile și documentele din registrele naționale notariale în termen de maximum 5 zile lucrătoare.

(3) Solicitarea informațiilor din registrele naționale notariale și transmiterea acestora se realizează prin mijloace electronice de comunicare.

(4) *A.N.A.F.* transmite CNARNN — Infonot informațiile cuprinse în lista debitorilor, persoane fizice care înregistrează obligații fiscale restante ulterior publicării acesteia pe site-ul *A.N.A.F.*, în vederea înscrierii în Registrul Național Notarial de Evidență a Creditorilor Persoanelor Fizice și pentru formularea opoziției la partaj sau la donație, după caz.

(5) Lista prevăzută la alin. (4) cuprinde mențiuni referitoare la formularea de către *A.N.A.F.* a opoziției la partajul dezbătut de persoanele fizice cuprinse în aceasta sau la donație, după caz.

Art. 9. — În termen de 30 de zile de la înscrierea bunului în cartea funciară, oficiul de cadastru și publicitate imobiliară transmite *A.N.A.F.*, prin mijloace electronice de comunicare, certificatul de moștenitor sau, după caz, certificatul de moștenitor suplimentar, certificatul de legatar sau certificatul de vacanță succesorală, împreună cu încheierea de intabulare a acestuia, scanate sub forma unui fișier tip pdf.

Art. 10. — Începând cu data de 1 ianuarie 2019, *CAF*-ul comunicat de *A.N.A.F.* prin platforma PatrimVen se semnează cu sigiliu electronic calificat, emis în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 910/2014.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 2.007/2008 privind aprobarea componenței Comisiei pentru autorizarea operatorilor economici din domenii cu reglementări specifice și a Regulamentului de organizare și funcționare a acesteia, precum și a Criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de tichete, a Ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, al ministrului administrației și internelor și al președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 663/110/76/2012 pentru aprobarea componenței Comisiei de autorizare a activității de schimb valutar, precum și pentru modificarea Ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 228/2014 pentru stabilirea componenței Comisiei de autorizare a distribuitorilor pentru aparate de marcat electronice fiscale avizate tehnic

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2.007/2008 privind aprobarea componenței Comisiei pentru autorizarea operatorilor economici din domenii cu reglementări specifice și a Regulamentului de organizare și funcționare a acesteia, precum și a Criteriilor referitoare la autorizarea funcționării unităților emitente de tichete, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 516 din 9 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La anexa nr. 1, punctele 1 și 2 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„1. Directorul general al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific, din cadrul Ministerului Finanțelor Publice — președinte

2. Directorul general adjunct al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific, din cadrul Ministerului Finanțelor Publice — vicepreședinte”.

Art. II. — Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, al ministrului administrației și internelor și al președintelui Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor nr. 663/110/76/2012 pentru aprobarea componenței Comisiei de autorizare a activității de schimb valutar, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2012, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La articolul 1 alineatul (1), punctele 1 și 2 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„1. președinte — directorul general al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor Publice;

• din partea Ministerului Finanțelor Publice:

2. directorul general adjunct al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific — vicepreședinte;”.

Art. III. — Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 228/2014 pentru stabilirea componenței Comisiei de autorizare a distribuitorilor pentru aparate de marcat electronice fiscale avizate tehnic, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 18 februarie 2014, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La anexă, punctele 1 și 2 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„1. Directorul general al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor Publice — președinte

2. Directorul general adjunct al Direcției generale management al domeniilor reglementate specific din cadrul Ministerului Finanțelor Publice — vicepreședinte”.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 26 februarie 2018.
Nr. 1.523.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ**privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede
din argint cu tema 150 de ani de la nașterea lui Ștefan Luchian**

Art. 1. — În conformitate cu prevederile Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, începând cu data de 26 februarie 2018, Banca Națională a României va lansa în circuitul numismatic o monedă din argint cu tema *150 de ani de la nașterea lui Ștefan Luchian*.

Art. 2. — Caracteristicile monedei sunt următoarele:

Valoare nominală	10 lei
Metal	argint
Titlu	999‰
Formă	rotundă
Diametru	37 mm
Greutate	31,103 g
Calitate	proof
Cant	zimțat

Aversul monedei redă o compoziție care prezintă imaginile a două lucrări ale pictorului Ștefan Luchian: în prim-plan, pe șevalet, „Anemone”, iar în plan secund „Fântâna de la Brebu”; inscripția în arc de cerc „ROMANIA”, stema României, valoarea nominală „10 LEI” și anul de emisiune „2018”.

Reversul monedei prezintă autoportretul lui Ștefan Luchian, inscripția „ȘTEFAN LUCHIAN” și anii între care a trăit pictorul, „1868—1916”.

Art. 3. — Monedele din argint, ambalate în capsule de metacrilat transparent, vor fi însoțite de broșuri de prezentare redactate în limbile română, engleză și franceză. Broșurile includ certificatul de autenticitate al emisiunii, pe care se găsesc semnăturile guvernatorului BNR și casierului central.

Art. 4. — Monedele din argint cu tema *150 de ani de la nașterea lui Ștefan Luchian* au putere circulatorie pe teritoriul României.

Art. 5. — Lansarea în circuitul numismatic a acestor monede din argint se realizează prin sucursalele regionale București, Cluj, Iași și Timiș ale Băncii Naționale a României.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 19 februarie 2018.

Nr. 7.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 090700